

- UKR/Q/1) to be discussed in connection with the consideration of Ukraine's initial report submitted in accordance with article 12, paragraph 1, of the Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on sale of children, child prostitution and child pornography (CRC/C/OPSC/UKR/1)]. hrlibrary.umn.edu/russian/crc/Rresponses_ukraine2010.html [in Russian].
10. Pro zabezpechennia orhanizatsiino-pravovykh umov sotsialnoho zakhystu ditei-syrit ta ditei, pozbavlenykh batkivskoho pikluvannia: Zakon Ukrainy vid 13 sichnia 2005 roku № 2342-IV [On providing organizational and legal conditions for social protection of orphans and children deprived of parental care: Law of Ukraine of January 13, 2005 № 2342-IV.] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15#Text> [in Ukrainian].
 11. Pro zatverdzhennia Instruksii z orhanizatsii roboty pidrozdiliv yuvenalnoi preventsii Natsionalnoi politsii Ukrainy: nakaz MVS Ukrainy vid 19.12.2017 № 1044 [On approval of the Instruction on the organization of work of juvenile prevention units of the National Police of Ukraine: order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 19.12.2017 № 1044.] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text> [in Ukrainian].
 12. Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia obliku ditei doskilnoho, shkilnoho viku ta uchniv: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 13 veresnia 2017 r. № 684. [On approval of the Procedure for keeping records of preschool, school age children and students: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 13, 2017 № 684.] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/684-2017-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
 13. Pro Natsionalnu politsiiu: Zakon Ukrainy vid 02.07.2015 roku [About the National Police: Law of Ukraine of July 2, 2015] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> [in Ukrainian].
 14. Pro orhany i sluzhby u spravakh ditei ta spetsialni ustanovy dlia ditei: Zakon Ukrainy vid 24 sichnia 1995 roku [On bodies and services for children and special institutions for children: Law of Ukraine of January 24, 1995]. rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
 15. Pro orhanizatsiiu diialnosti pryimalnykiv-rozpodylnykh dlia ditei orhaniv Natsionalnoi politsii Ukrainy: nakaz MVS Ukrainy vid 03.07.2017 № 560 [About the organization of activity of receivers-distributors for children of bodies of National police of Ukraine: order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 03.07.2017 № 560]. rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-17#Text> [in Ukrainian].
 16. Pro praktyku zastosuvannia sudamy zakonodavstva pry rozghliadi sprav pro usynovlennia i pro pozbavlennia ta ponovlennia batkivskykh prav : Postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 30 bereznia 2007 r. № 3. [On the practice of application by courts of legislation when considering cases of adoption and deprivation and restoration of parental rights: Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine of March 30, 2007 № 3] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-07#Text> [in Ukrainian].
 17. Pro sotsialnu robotu z simiamy, ditmy ta moloddiu: Zakon Ukrainy vid 21 chervnia 2001 roku [On social work with families, children and youth: Law of Ukraine of June 21, 2001]. rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14#Text> [in Ukrainian].
 18. Pro Typove polozhennia pro prytylok dlia ditei sluzhby u spravakh ditei: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 9 chervnia 1997 r. № 565 [On the Standard Regulations on the Children's Shelter of the Children's Service: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of June 9, 1997 № 565]. rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/565-97-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
 19. Simeinyi kodeks Ukrainy vid 10 sichnia 2002 roku [Family Code of Ukraine of January 10, 2002] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>. [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.3.54>

O ZNACZENIU SPOSOBU POPEŁNIENIA KRADZIEŻY KIESZONKOWEJ JAKO ELEMENTU CHARAKTERYSTYKI KRYMINALISTYCZNEJ I PRZEDMIOTU DOWODU

Oleksandr Fedorchuk

student Naukowo-Badawczego Instytutu Prawa Publicznego (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-4619-6133

Oleksandr_Fedorchuk@gmail.com

Adnotacja. W artykule omówiono sposoby popełnienia kradzieży kieszonkowych, jako jeden z elementów przedmiotu dowodu, który ma ogromne znaczenie dla opracowania prywatnej metodyki dochodzenia w sprawie tych przestępstw. Należy zauważyć, że wśród elementów struktury metodologii kryminalistycznej ważniejsze zajmuje kryminalistyczna charakterystyka przestępstwa, przez którą rozumie się oparty na praktycznych działaniach organów ścigania i badań kryminalistycznych system zbiorczych informacji o istotnych kryminalistycznie cechach. Należy zauważyć, że kradzieże kieszonkowe należą do najbardziej profesjonalnych rodzajów działalności przestępczej ze względu na fakt, że ten rodzaj włamania wymaga pewnych umiejętności, które obejmują nie tylko szkolenie, ale także systematyczne podnoszenie kwalifikacji złodziei.

Słowa kluczowe: przestępstwa majątkowe, kradzież kieszonkowa, charakterystyka kryminalistyczna, sposób popełnienia przestępstwa, elementy przedmiotu dowodu.

CONCERNING THE SIGNIFICANCE OF THE METHOD OF COMMITTING PICKPOCKETING AS AN ELEMENT OF THE FORENSIC CHARACTERISTICS AND THE SUBJECT OF PROOF

Oleksandr Fedorchuk

applicant for the Research Institute of Public Law (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-4619-6133

Oleksandr_Fedorchuk@gmail.com

Abstract. In the article the methods of pickpocketing as one of the elements of the subject of proof, which is of paramount importance for the development of a private method of investigating these crimes, are considered, attention is drawn to the fact that among the elements of the structure of the criminalistic methodology an important place is taken by the forensic characterization of the crime, practical activity of law enforcement bodies and criminalistics research system of summary information about criminalistic knowledge miscible signs. It is emphasized that pickpocketing is one of the most professional types of criminal activity due to the fact that this type of encroachment requires some training, which involves not only training but also systematic training of thieves.

Key words: property crimes, pocket theft, forensic characteristics, method of committing a crime, elements of the subject of proof.

ЩОДО ЗНАЧЕННЯ СПОСОБУ ВЧИНЕННЯ КИШЕНЬКОВОЇ КРАДІЖКИ ЯК ЕЛЕМЕНТУ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА ПРЕДМЕТУ ДОКАЗУВАННЯ

Олександр Федорчук

здобувач Науково-дослідного інституту публічного права (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-4619-6133

Oleksandr_Fedorchuk@gmail.com

Анотація. У статті розглянуто способи вчинення кишенькових крадіжок, як один з елементів предмета доказування, який має першорядне значення для розробки приватної методики розслідування зазначених злочинів. Звернуто увагу на те, що серед елементів структури криміналістичної методики важливе місце займає криміналістична характеристика злочину, під якою розуміють засновану на практичній діяльності правоохоронних органів та криміналістичних досліджень систему введених відомостей про криміналістично-значущі ознаки. Наголошено, що кишенькові крадіжки відносяться до найбільш професійних видів злочинної діяльності у зв'язку з тим, що цей вид посягання вимагає певної підготовки, яка передбачає не лише навчання, а й систематичне підвищення злочинської кваліфікації.

Ключові слова: майнові злочини, кишенькова крадіжка, криміналістична характеристика, спосіб вчинення злочину, елементи предмета доказування.

Актуальність теми. Розроблення будь-якої методики розслідування окремого виду злочинів вимагає звернення перш за все, до криміналістичної характеристики таких злочинів, до її основних елементів. Криміналістична характеристика, що поєднує в собі ознаки (елементи), які є найбільш значущими для розслідування й попередження злочинів, допомагає здійснювати пізнавальні функції, що забезпечують значною мірою успіх розслідування (Кузнецова, 2018).

Одним з основних елементів криміналістичної характеристики крадіжок, що визначає організацію та методику розслідування, є спосіб їх вчинення. Відомості про нього дозволяють іноді судити про психофізіологічні дані (стаття, вік, фізичні дані тощо), навички та професійну приналежність злочинців, що дуже важливо для їх встановлення. Це допомагає класифікувати злочинів за способом скоєння ними крадіжок: на тих, хто вчиняє злочини, некваліфікованими способами, які вчиняють крадіжки за допомогою злочину з використанням підручних засобів і вчиняють крадіжки за допомогою технічних засобів (Методика расследования краж, 2013).

Виклад основного матеріалу. Відомо, що майнові злочини, тобто злочини, що посягають на власність, є найбільш поширеним видом злочинів, особливо у великих містах, і їх кількість щороку зростає на протязі останніх років. Крадіжки чужого майна з усіх майнових злочинів, скоєних на території нашої держави, перевищують інші злочини, бо крадіжки (таємне викрадення чужого майна) є, мабуть, найбільш легко здійсненними злочинами та, разом з тим, їх розкриття правоохоронними органами залишається на низькому рівні (Маланчук, Молчанова, 2017).

Різноманітність способів вчинення кишенькових крадіжок та їх новизна, «винахідливість» сучасних злочинців, що використовують усі особливості науково-технічного прогресу, недосконалість правового регулювання – все це потребує розробки методичних рекомендацій по виявленню, розслідуванню та попередженню цих злочинів, а також рекомендацій що до тактики проведення слідчих дій при їх розслідуванні. А тому, з метою розробки методів їх виявлення, розкриття, розслідування слідча практика висуває нагальну потребу вивчення, аналізу та узагальнення вивчення злочинів даної категорії (Кобзар, Чаплинський, 2018: 5).

Спосіб вчинення кишенькових крадіжок, як один з елементів предмета доказування, має першорядне значення для розробки приватної методики розслідування злочинів і включає в себе дії, прийоми та операції з підготовки, безпосереднього здійснення та приховування злочину (пов'язані між собою єдиною метою і мотивом і залежні від часу, місця і знарядь вчинення злочину і т.д.) (Фещин, 2018).

Проблемам вивчення методики розслідування кишенькових крадіжок було присвячено значну кількість праць таких вітчизняних та зарубіжних вчених-юристів, як А.М. Алексєєва, Р.С. Белкіна, А.П. Вайнгардта, В.А. Володимирова, І.Ф. Герасимова, Л.Г. Голікова, О.І. Гурова, І.І. Карпець, Є.І. Макаренка, О.В. Кузнецової, В.В. Осіна, С.В. Романова, А.В. Старушкевича, Ю.Д. Федорова, І.Н. Якімова. Окремі проблемні аспекти розкриття, розслідування та попередження кишенькових крадіжок розробляли В.Д. Берназ, В.І. Бобир, О.І. Гуров, Г.Г. Зарубін, О.Ф. Кобзар, Є.В. Пряхін, В.П. Самойлов, І.В. Сервецький, М.А. Фещин, К.О. Чаплинський, І.Н. Якимов та ін.

Незважаючи на це, проблема кишенькових крадіжок потребує свого подальшого наукового осмислення та практичного вирішення. Той досвід розслідування кишенькових крадіжок, який узагальнений в наявних літературних джерелах, в деякій мірі застарів. Адже разом із змінами, що відбулися у всіх сферах суспільства, змінюються і удосконалюються методи злодійської тактики [6].

Аналіз слідчої практики та наукові розробки свідчать, і тут варто погодитися з точкою зору О.Ф. Кобзаря, М.А. Фещина, К.О. Чаплинського та О.І. Гурова (Кобзар, Чаплинський, 2018; Фещин, 2018), що мета швидкого і повного розкриття різних категорій злочинів може бути досягнута не тільки шляхом оптимізації процесу розслідування, але і шляхом поглибленого дослідження діяльності по вчиненню злочинів. І цьому є відповідне пояснення. Основним завданням розслідування є встановлення сутності минулої події, яка містить ознаки злочину й усіх її обставин. Інакше кажучи, злочин – об'єкт пізнання слідчої діяльності, отже і об'єкт наукових криміналістичних досліджень.

Згідно з офіційною статистикою злочин передбачений ст. 185 КК України є одним із найпоширеніших серед нашого суспільства. Адже кожного дня є факти викрадення грошової валюти, продуктів у магазинах, велосипедів, одягу, автомобілів. У юридичному значенні, яке закріплене КК України – крадіжка – це таємне викрадення чужого майна. Такі дії передбачають активну поведінку особи, яка спрямована на незаконне і безоплатне вилучення чужого майна поза волею власника цього майна.

Поняттям «крадіжка» охоплюється значне коло злочинів, що різняться предметом посягання, способом вчинення і приховування, місцем реалізації злочинного задуму. З огляду на це вирізняють:

1) крадіжки з приміщень – крамниць, кіосків, складів, готелів, санаторіїв, гардеробів, гуртожитків, квартир, будинків, дач тощо; 2) крадіжки матеріальних цінностей з цехів промислових підприємств, підприємств АПК, комунального господарства і будівельних майданчиків, а також вантажів на залізничному, річковому, морському і повітряному транспорті; 3) крадіжки особистих речей громадян на вокзалах, з купе поїздів тощо; 4) кишенькові крадіжки (на базарах, у громадському транспорті); 5) крадіжки транспортних засобів (автомобілів, мотоциклів, мопедів тощо).

Крадіжка, як і будь-який злочин – це подія, що характеризується сукупністю тільки йому притаманних властивостей і відмінних ознак. Разом з тим ці злочини мають і спільні риси, що дозволяють дати їм узагальнену характеристику і виділити при цьому певну специфіку розслідування деяких видів крадіжок (Волобуєв, 2016).

Поділяючи думку М.А. Фещина (Фещин, 2018) та Є.В. Пряхіна (Пряхін, 2012), варто наголосити на тому, що важливе місце серед елементів структури криміналістичної методики займає криміналістична характеристика злочину, під якою розуміють засновану на практичній діяльності правоохоронних органів та криміналістичних досліджень систему зведених відомостей про криміналістично-значущі ознаки. Вона має на меті оптимізувати процес розкриття та розслідування злочину певного виду. Криміналістична характеристика відображає: 1) типовий спосіб вчинення злочину; 2) типові місце, час та обстановку злочину; 3) типові знаряддя та засоби вчинення злочину; 4) типовий предмет посягання; 5) типову особу злочинця; 6) типових осіб потерпілих; 7) типові сліди злочину.

Варто звернути увагу на те, що для криміналістичної характеристики крадіжок визначальним є таємний характер вилучення і звернення чужого майна винним у свою користь і, як правило, відсутність свідків злочину. Таємний спосіб розкрадання майна, що передбачає наявність у винного впевненості, що він діє непомітно для потерпілого та інших осіб, відрізняє крадіжку від грабежу і розбою. За своїм характером крадіжки вельми різноманітні. Наприклад, це кишенькові крадіжки (приблизно 10 % від загальної кількості крадіжок). В більшості випадків, предметом кишенькових крадіжок є стільникові телефони, гаманці з грошима та особисті речі потерпілого, які можна легко і безперешкодно збути за значно меншу їх вартість випадковим перехожим, в ломбард, скупникам краденого і т.д. (Фещин, 2018). Крім цього, предметом кишенькових крадіжок є гроші (у деяких випадках банківські пластикові картки з грошми на рахунку), що становить 83,3 %, стільникові телефони – 10 %, різні документи – 1,8 %, іноземна валюта й вироби із золота – 1 %. В інших випадках викрадалися речі, що не мають матеріальної цінності для потерпілих (телефонні картки, проїзні квитки, ключі тощо). Злодій, як правило, використовує будь-які можливості, щоб одразу після вчинення крадіжки збутися єдиного доказу, що може його викрити – гаманця, який має певну індивідуальність, а отже може бути впізнаний. Крім того, він намагається розмістити викрадений гаманець таким чином, щоб у разі небезпеки непомітно його викинути, що ускладнює протидію таким злочинам.

Зазначена специфіка кишенькових крадіжок сприяє тому, що кишеньковий злодій протягом дня може вчинити велику кількість злочинів, оскільки він не обтяжений потребою реалізовувати викрадене (наприклад, як буває у разі квартирної крадіжки) і не потребує таємного зберігання викраденого. Вони вчиняють кишенькові крадіжки у час пік, коли багато людей, а це приблизно від 8 до 10 год ранку і 17 до 19 год вечора. Усе це залежить від злочинців, як їм заманеться – так вони й чинять (Гайовий, 2018).

Ключове місце в системі криміналістичних знань про злочин певного виду займає характеристика способів вчинення цих злочинів. Для того, щоб ефективно розслідувати злочини, треба знати, як вони вчиняються.

Спосіб злочину є об'єктом вивчення ряду наук кримінального циклу: кримінального права, кримінального процесу, криміналістики, кримінології. У криміналістиці, зокрема в методиках розслідування злочинів окремих видів, цьому питанню приділяється особлива увага і використовуються теоретичні положення споріднених наук. Але в спосіб вчинення злочину в криміналістиці включається не тільки дії по його вчиненню, але й дії по підготовці та маскуванню злочину. Як справедливо зазначає А.Ф. Волобуєв, такий підхід дозволяє з усією повнотою розкрити механізм вчинення злочинів окремих видів, що має велике значення при формуванні рекомендацій для їх розслідування. Зокрема, порядок дій злочинців закономірно пов'язаний як із предметом посягання, так і з їх соціальними, психологічними та фізіологічними особливостями. Необхідною передумовою ефективної боротьби з кишеньковими крадіжками служить знання способів їх вчинення. Спосіб вчинення злочину можна визначити як практичну сторону діяльності, систему об'єктивних і суб'єктивних детермінант, функціонально пов'язаних із місцем, часом, засобами досягнення мети (Волобуєв, 2016).

Вивчення слідчої і судової практики дозволило систематизувати способи вчинення кишенькових крадіжок саме з цих підстав і встановити, що при здійсненні кишенькових крадіжок злодії частіше використовують вільний доступ і вільне проникнення. Вибравши певну жертву, кишеньковий злодій, скориставшись товкучкою, за лічені миті скоює злочин. Спритність злодія відпрацьована роками, тому жертва часто навіть не помічає факту кишенькової крадіжки, так професійно діє злодій.

Кишенькові крадіжки відносяться до найбільш професійних видів злочинної діяльності у зв'язку з тим, що цей вид посягання вимагає певної підготовки, яка передбачає не лише навчання, а й систематичне підвищення злодійської кваліфікації. Також і П.С. Яні вважає, що подібного роду розкрадання відбуваються особами, що мають, як правило, відповідну злочинну спеціалізацію. Як стверджує А.А. Тайбаков, значна частина посягань на чуже майно скоюється злочинцями-професіоналами, а кишенькові крадіжки та шахрайства майже повністю професійно криміналізовані (Маланчук, Молчанова, 2017)..

Отже, відомості щодо способів вчинення злочинів даного виду виступають найбільш інформативним джерелом у криміналістичній характеристиці. За останні роки крадіжки особистого майна набули рис організованої і професійної спрямованості, відрізняються кваліфікованими способами їх вчинення, що включають різноманітні дії при підготовці до крадіжки, безпосередньому заволодінню матеріальними цінностями (майном), а також приховуванню слідів злочинного посягання (Кобзар, Чаплинський, 2018). Кишенькова крадіжка вважається одним із найстаріших видів злочинів, яка була, є і буде найпоширенішим видом міського злочину. Це один із видів крадіжок, відповідальність за вчинення яких передбачається ст. 185 КК України. З точки зору способу вчинення кишенькову крадіжку можна назвати повноструктурним злочином, оскільки в наявності є елементи підготовки, безпосереднього вчинення та приховування (Фещин, 2018). Необхідною передумовою ефективної боротьби з кишеньковими крадіжками служить знання способів їх вчинення. Спосіб вчинення злочину можна визначити як практичну сторону діяльності, систему об'єктивних і суб'єктивних детермінант, функціонально пов'язаних із місцем, часом, засобами досягнення мети (Кобзар, Чаплинський, 2018: 18).

Варто зауважити, що дефініція способів вчинення кишенькових крадіжок достатньо широка. Часто вона має у своїй основі місце зберігання цінностей, ступінь складності дій кишенькового злодія з вилучення майна потерпілого. Залежно від способу вчинення кишенькові крадіжки можуть бути поділені на кваліфіковані і прості. До перших відносять крадіжки, які вчиняються із застосуванням технічних засобів. До простих – усі види крадіжок, що вчиняються як із використанням „ширм”, так і без таких, іншими словами – шляхом вільного доступу. Як зазначається в криміналістичній літературі, різноманітність способів залежить від сукупності різних взаємодіючих факторів. Ці фактори прийнято поділяти на зовнішні, тобто ті, які знаходяться в навколишньому середовищі, та на внутрішні, ті, які стосуються самої особи злочинця. Враховуючи той факт, що в результаті дій низки причин спосіб вчинення злочину повторюється, а це дозволяє проводити їх систематизацію та використовувати отримані дані для розробки криміналістичних рекомендацій загального значення, застосування яких не обмежується завданнями розслідування конкретних кримінальних справ.

Способи вчинення кишенькових крадіжок нерозривно пов'язані та зумовлені тією обставиною, що предмет злочинного посягання (найчастіше гаманець із готівкою) знаходився безпосередньо при потерпілому. Виходячи з цього, слід визнати, що способом вчинення кишенькової крадіжки виступає

комплекс дій злодія, направлений на протиправне заволодіння майном, іншими словами являє собою сукупність дій, за допомогою яких злочинець проникає до місця зберігання потерпілим цінностей (кишеня куртки, сумка тощо) та вилучає їх.

На наш погляд, поділ кишенькових крадіжок на кваліфіковані і прості являє собою спроби юристів диференціювати цей злочин. Практична значимість подібного поділу, на жаль, незначна: по-перше, оскільки

поняття „кваліфікована” має не кримінально-правовий сенс, а криміналістичний; по-друге, такий поділ фактично відносить кишенькові крадіжки, які вчиняються без застосування технічних засобів, до розряду простих, що, у свою чергу, виключає можливість відділити у відповідних видах обліків дійсно прості кишенькові крадіжки від крадіжок, складних за механізмом їх вчинення. Це все призводить до того, що практичні працівники ведуть облік та аналіз кишенькових крадіжок (з метою класифікації цих злочинів та осіб, що їх вчиняють), часто використовують термінологію, вироблену багатьма поколіннями кишенькових крадів, що не тільки складно, але й малоефективно внаслідок різноманіття цих термінів.

Слід погодитися із запропонованою В.І. Бобирем, О.Ф. Кобзарем та К.О. Чаплинським класифікацією кишенькових крадіжок, яка має наступний вигляд:

прості крадіжки – крадіжки з розкритих сумок або зовнішніх кишень на одязі, які вчиняються без застосування будь-яких технічних засобів і додаткових прийомів із відкриття речей (ємностей), де зберігається предмет крадіжки. Наприклад, гаманець потерпілого знаходиться у відкритій сумочці, яка лежить на пакунках, лежить на виду. Або стільниковий телефон, який знаходиться у зовнішній кишені брюк чи куртки. Зазвичай, крадіжки за таких обставин у практиці називаються крадіжками, вчиненими шляхом „вільного доступу”; складні крадіжки – злочинець сам відкриває сумку (сумочку, кишеню), закриту блискавкою, гудзиком, проникає в кишені одягу потерпілого, знімає годинника з руки тощо і робить це з використанням як природних, так і штучно створених умов для відволікання уваги потерпілого, тобто в процесі вчинення злочину злодій зазнає певних труднощів при проникненні в ємність, де зберігається предмет злочину; крадіжки із застосуванням технічних засобів – кишенькові крадіжки, які вчиняються з використанням лез, скальпелів, ножів, пінцетів, гачків тощо. До цієї групи злочинів належать крадіжки через розріз сумки (портфеля, кишені тощо), викрадання сумочок, фотоапаратів, стільникових телефонів шляхом зрізання шнурка або ремінця, на якому він висить, витягування гаманця з кишені шляхом підчіплювання його рибальським гачком.

Аналіз матеріалів кримінальних справ та інших джерел дає підставу зробити висновок, що сьогодні основним способом вчинення кишенькових крадіжок є так звана «вилка» або схожий з ним спосіб, при якому проникнення в кишеню або сумку здійснюється двома пальцями. Частка таких злочинів у середньому по регіонах складає 64% (Фещин, 2018).

Отже, знання типових способів у комплексі з типологічними характеристиками особи злочинця при вчиненні кишенькових крадіжок дає можливість працівникам правоохоронних органів своєчасно виявляти ці злочини, приймати правильні рішення в стадії порушення кримінального провадження, якісно планувати і проводити розслідування. Крім цього, наші дослідження та зазначене вище вказує, що інформація про спосіб вчинення кишенькової крадіжки має важливе практичне значення, у першу чергу, для попередження, швидкого та повного розслідування, пошуку винних, відшкодування завданих збитків.

Список використаних джерел:

1. Волобуев А.Ф. Криміналістична характеристика крадіжок. 2016. URL: <http://buklib.net/books/31574/>
2. Гайовий О.М. Психологічна характеристика особи злочинця, який вчиняє кишенькові крадіжки. 2018. URL: <http://buklib.net/books/31574/>
3. Кобзар О.Ф., Чаплинський К.О. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: Навчальний посібник. – Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 161с.
4. Кузнєцова О.В. Поняття та структура криміналістичної характеристики незаконних діянь з сильнодіючими речовинами. 2018. URL: <https://bit.ly/3GQ7HTg>.
5. Маланчук П.М., Молчанова А.П. Особливості розслідування крадіжок. *Правові горизонти*. 2017. № 6 (19). С. 69–73.
6. Методика расследования краж. 2013. URL: <https://bit.ly/3EHWu57>.
7. Пряхін Є.В. Кишенькові крадіжки: криміналістична характеристика. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2012. №1. С. 341–349.
8. Фещин М.А. Спосіб вчинення кишенькових крадіжок як елемент криміналістичної характеристики. *Прикарпатський вісник*. 2018. № 1(22). С. 219–222.

References:

1. Volobuev A.F. (2016). *Kryminalistychna kharakterystyka kradizhok*. URL: <http://buklib.net/books/31574/> [in Ukrainian].
2. Haiovyi O.M. (2018). *Psykhologichna kharakterystyka osoby zlochyntsia, yakyi vchyniaie kyshenkovi kradizhky*. URL: <http://buklib.net/books/31574/> [in Ukrainian].
3. Kobzar O.F., Chaplynskyi K.O. (2018). *Metodyka rozsliduvannia ta poperedzhennia kyshenkovykh kradizhok: Navchalnyi posibnyk*. – Dnipropetrovsk: Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav. 161 p. [in Ukrainian].
4. Kuznietsova O.V. Poniattia ta struktura kryminalistychnoi kharakterystyky nezakonnnykh diian z synnodiichymy rechovynamy. 2018. URL: <https://bit.ly/3GQ7HTg>. [in Ukrainian].
5. Malanchuk P.M., Molchanova A.P. (2017). *Osoblyvosti rozsliduvannia kradizhok. Pravovi horyzonty*. № 6 (19). pp. 69–73. [in Ukrainian].
6. *Metodyka rassledovaniia krazh*. 2013. URL: <https://bit.ly/3EHWu57>. [in Russian].
7. Priakhin Ye.V. (2012). *Kyshenkovi kradizhky: kryminalistychna kharakterystyka. Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. №1. pp. 341–349. [in Ukrainian].
8. Feshchyn M.A. (2018). *Sposib vchynennia kyshenkovykh kradizhok yak element kryminalistychnoi kharakterystyky. Prykarpatskyi visnyk*. № 1(22). pp. 219–222. [in Ukrainian].